

9. Муравйов В. Юридична природа порядку денного асоціації між Україною та Європейським Союзом // Віче. – 2012. – № 8. – С. 16–21.

10. Проблеми гармонізації законодавства України з міжнародним правом. – К., 1998. – С. 88.

УДК 342.4 (043.2)

Єрко Г. Г., к.ю.н.,
Майстренко О. Б., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

РЕФОРМА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ

Державна служба має забезпечити розумно організоване, демократичне, правове та результативне державне управління шляхом розвитку своїх інституційних засад і професіоналізації персоналу, запровадження сучасних стандартів обслуговування особи, суб'єктів суспільної системи.

Державна служба має надати державному управлінню системного характеру, програмного підходу до реалізації науково обґрунтованих, діагностованих і суспільно визнаних цілей діяльності складових державного апарату та забезпечити належне надання послуг людині, громадянину, всім інститутам громадянського суспільства, управлінський професіоналізм, законність, правову компетентність, організованість і дисципліну, результативність, раціональність, ефективність та інші риси функціонування механізму держави, яких потребують наше суспільство та держава.

Тим самим розвиток зовнішніх і внутрішніх впливів на суспільство і державу диктує необхідність постійного оновлення та відповідного розвитку державної служби.

Враховуючи сучасні інтеграційні процеси України до Європейського Союзу перед її інститутами постають непрості завдання щодо реформування та покращення, відповідно до стандартів ЄС. Це в повній мірі стосується і державної служби.

Шлях побудови державної служби європейського зразка пройшли всі наші західні сусіди - нові члени ЄС. Принципи та правила цього «будівництва» визначені програмою SIGMA - спільною ініціативою ОЕСР та Євросоюзу, спрямованою на покращення державного врядування.

Відтепер впровадження цих правил розпочалось і в Україні. Низку важливих кроків вже зроблено.

У 2016 році був прийнятий Закон «Про державну службу» (далі – Закон), який започаткував черговий етап у реформуванні державної служби, вивів на перший план питання про професійний розвиток та формування нового корпусу державних службовців. Закон запровадив

необхідні та радикальні зміни у правовому регулюванні статусу державних службовців, службової кар'єри, встановлення категорій посад державної служби (див. таблицю 3), застосування заходів заохочення та відповідальності.

Класифікація посад державних службовців

Категорії посад державної служби	
<i>До 01.05.2015</i>	<i>Визначені новим Законом «Про державну службу»</i>
<p>Перша категорія - посади перших заступників міністрів, керівників ЦОВВ, які не є членами Уряду, їх перших заступників, голів та членів державних колегіальних органів, Постійного Представника Президента в АР Крим, голів обласних, Київської та Севастопольської міськдержадміністрацій, керівників Адміністрації Президента, Апарату ВРУ, їх заступників, інші прирівняні до них посади</p>	<p>Категорія «А» (вищий корпус державної служби) – посади Державного секретаря КМУ та його заступників, державних секретарів міністерств; керівників ЦОВВ які не є членами Уряду, та їх заступників; керівників апаратів Конституційного Суду України, Верховного Суду, вищих спеціалізованих судів та їх заступників, керівників секретаріатів Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та їх заступників, Голови Державної судової адміністрації України та його заступників; керівників державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України</p>
<p>Друга категорія - посади керівників секретаріатів комітетів ВРУ, структурних підрозділів Адміністрації Президента, Апарату ВРУ, Секретаріату КМУ, радників та помічників Президента, Голови ВРУ, Прем'єр-міністра, заступників міністрів, заступників ін. керівників ЦОВВ, першого заступника Постійного Представника Президента в АРК, перших заступників голів обласних, Київської та Севастопольської міськдержадміністрацій та ін. прирівняні до них посади</p>	<p>Категорія «Б» - посади керівників структурних підрозділів Секретаріату КМУ та їх заступників; керівників структурних підрозділів міністерств, інших ЦОВВ та ін. державних органів, їх заступників, керівників територіальних органів цих державних органів та їх структурних підрозділів, їх заступників; керівників та заступників керівників структурних підрозділів міськдержадміністрацій, їх апаратів структурних підрозділів; керівників апаратів апеляційних та місцевих судів, керівників структурних підрозділів апаратів судів, їх заступників; заступників керівників державної служби в ін. державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України;</p>
<p>Третя, четверта, п'ята, шоста, сьома категорії посад</p>	<p>Категорія «В» - інші посади державної служби, не віднесені до категорій «А» і «Б».</p>

Найперше - створено передумови для відокремлення політичних посад від посад державних службовців. Яка б партія не прийшла до влади, це не має впливати на якість роботи державного апарату, бо від цього залежить конкурентоспроможність і дієздатність всієї країни. Аби забезпечити політичну нейтральність державної служби, в Україні створено інститут державних секретарів, які призначаються у міністерствах на п'ять років.

Прийнятим Законом також встановлено, що на усі посади держслужби, включно з вищими управлінськими посадами, встановлюється винятково конкурсна процедура призначення. Департизація публічної служби передбачає заборону на членство у політичних партіях.

Наступний етап реформи – реформа міністерств, яка має сфокусувати міністерства й весь уряд на головній своїй функції - формуванні політик.

Запровадивши європейські традиції врядування, реформа має на меті побудувати прозорий, цивілізований процес, коли уряд спочатку буде обговорювати ідею, загальний підхід до вирішення проблеми (тобто формувати політику), і лише тоді – готувати нормативні акти.

Законодавець намагаючись створити ефективну та доцільну систему класифікації державних службовців зменшив кількість категорій та рангів до 3 і 9 відповідно. Однак, у зарубіжних країнах існують системи, які вже декілька десятиліть демонструють якість та ефективність. Так, наприклад у Франції залежно від важливості та складності роботи всі державні службовці поділені на чотири класи: на клас А покладається вироблення управлінських рішень, на службовців класу В – реалізація цих управлінських рішень, клас С включає спеціалістів, а клас Д – допоміжний персонал. Законодавство Німеччини передбачає чотири категорії та шістнадцять класів, які заміщуються шляхом конкурсного добору після проходження випробувального терміну.

Крім того, адміністративна реформа має вирішувати актуальні завдання: створення умов національної та соціальної консолідації, забезпечення соціального партнерства та сприяння політичному партнерству, стабілізації та зміцнення громадянського суспільства, визначення та реалізації державної політики в економічній, соціальній, духовній сферах тощо.

Але це лише умови для вирішення конструктивних завдань, що мають піднести на новий рівень взаємовідносини держави та громадянського суспільства. Нові взаємовідносини мають базуватися на запровадженні такого явища в суспільному житті, як соціальне партнерство. Соціальне партнерство як цивілізована форма людського співжиття забезпечуватиме захист інтересів людей найманої праці, роботодавців, органів державної влади та органів місцевого самоврядування шляхом спрямування до угод, узгодженості дій, досягнення консенсусу, розробки та реалізації спільної

позиції з найважливіших напрямів політичного, економічного та соціального розвитку, трудових відносин.

Особливі надії в цьому покладаються на запровадження сучасної парадигми державної служби: забезпечення прав, свобод та інтересів людини і громадянина та надання послуг, а не управління.

Література

1. Конституція України, прийнята 28.06.1996 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Стор. 15.

2. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України № 810/98 від 22.07.1998 р. // Офіційний вісник України. - 1999. – № 21. - Стор. 32. – Ст. 943.

3. Концепція адміністративної реформи в Україні // Український правовий часопис. Випуск 4. Адміністративна реформа в Україні. Документи і матеріали. – К. – 1999. – С. 8-34.

4. Вебер М. Избр. произв: пер. с нем. / Сост., общ. ред. и послеслов. Ю. Н. Давыдова. – М.: Прогресс. 1990. – С. 804.

5. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України. - 2016. - № 4. - Стор. 60. – Ст. 43.

6. Оболенський О.Ю. Державна служба: навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 344 с.

7. Про Концепцію адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу: Указ Президента України від 05.03.2004 № 278/2004 // Офіційний вісник України від 26.03.2004. – 2004. – № 10. – Стор. 31. – Ст. 578.

8. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-III // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 33. - Ст. 175.

9. Про Концепцію розвитку законодавства про державну службу в Україні: Указ Президента України № 140/2006 від 20.02.2006 р. // Офіційний вісник України. - 2006. - № 8. - Стор. 39. – Ст. 421.

10. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления: курс лекций. – М.: Юрид. Лит., 1997.

11. Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями визначаються Кабінетом Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 20.04.2016 № 306 // Офіційний вісник України. - 2016. - № 34. - Стор. 27. – Ст. 1329.

12. Клімова С. Публічна служба як підгрунття формування правової, демократичної держави в Україні : зб. наук. пр. / С. Клімова // Державна служба. - Л.: ЛРІДУ НАДУ, 2007. - Вип. 12. С. 433-440.

13. Деякі питання реалізації Закону України «Про державну службу»: постанова Кабінет Міністрів України від 05.10.2017 № 243 // Офіційний вісник України. - 2017. - № 2033. - Стор. 52. – Ст. 1030.

14. Нова державна служба: європейська модель належного управління для

України // Центр адаптації державної служби до стандартів ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.center.gov.ua/pres-tsentr/novini/item/1873>.

УДК 342.7 (043.2)

Zhebrovska K. I., State Institution
«Institute of Environmental Geochemistry of NAS of Ukraine»
Proskura G. M., PhD student of Law Institute
National Aviation University, Kyiv, Ukraine

ACCESS TO ECOLOGICAL INFORMATION AS A HUMAN RIGHT

Improving of executive-legal mechanism for access to public information is one of important directions of European integration of Ukraine thanks to which effective providing of the other directions of cooperation is possible.

The important problem is inconsistency of state informative policy in the sphere of preservation of natural amenities which is based on disagreements of perspective of the ways of development of Ukraine in the future, absence of clear program of further activities and their effective realization etc. Range of problems concerning absence of mechanism for realization of implemented into Ukrainian legislation norms in the sphere of access to ecological information still exists.

Therefore, the need in detailed study, analyzing and research of legal base of providing human right for access to ecological information under the condition of European integration of Ukraine that is: the legal nature of the given right and legislation in this sphere, still exists.

At the domestic level the legal regime of ecological information is defined by the Constitution of Ukraine, the Laws of Ukraine “About Preservation of Natural Amenities”, “About Information”, “About Access to Public Information”, “About Public Appeals” and the other laws and implementing regulations.

According to part 1 article 5 of the Law of Ukraine “About information” everybody has the right to information that provides the possibility of free receiving, use, spread, keeping and defense of information needed for realization of person’s rights, freedom and legitimate interests.

Direction of the Cabinet of Ministers of Ukraine “About approval of developed by the Ministry of Ecology and natural resources plans of implementation of some acts of the EU legislation” of the 15-th of April 2015 № 371-p defines the list of acts of the EU legislation, implementation of which has been performed according to approved plans (p.3 Attachment to the Direction of the Cabinet of Ministers of Ukraine of the 15-th of April 2015 № 371-p). Directive 2003/4/EU of European Parliament and Council of the 28-th January 2003 “About access of public to ecological information and cancel